

gyógykezelésben van az eb, különösen arra kell ügyelni, hogy nagyon száraz és tiszta szalma adassék fekhelyére. A beteg állatot a bedörzsölések után megmosni nem szabad és csakis az utolsó bedörzsölés után kell azt tenni, midőn meggyőződött tulajdonosa, hogy a rüh róla *nyomtalanul* eltűnt. — Azon esetre, ha a kutya nagyon rühes lenne, az első bedörzsölés előtt langyos vízzel és zöld szappannal jól megmosandó s miután *tökéletesen megszáradt* volna, lehet a bedörzsölést alkalmazni. Ha a beteg eb nagyon finom szőrű és vékony bőrű, a terpentinolaj-mennyiséget 2—3 grammal alább lehet szállítani, nehogy nagyon felesipje a bőrét; ha ellenben durva szőrű és vastag bőrű, valamivel több terpentint s bűdöskővirágot lehet venni. Ez a gyógyszer mint rüh elleni óvszer is alkalmazható s nincs rá eset, — ha nyáron át 2-szer bedörzsöltetik vele a kutya, — hogy az megrühesedjen. Télen csakis akkor hat e gyógymód, ha a betörzsölési időtartam alatt a beteg állat folyton meleg, fűtött helyiségben tartatik.

M.

B. K. A *fegyvereső lotyogását* a fegyverrel való erőszakos bánásmód okozza és illetőleg a helytelen patronhasználat, ha t. i. vékony peremű töltényekhez készült fegyverekhez vastagabb pereműt használunk s ennek következtében a fegyver zárószerve természetesen nehezen, vagy épen nem is zárul, csak ha erősen becsapkodjuk. A becsapkodás folytán azonban a csuklószeg megörbül, a cső előremegy s megtágul; tehát a cső és paszkul közt hézag keletkezik és a cső kotyogóssá válik. Az ily módon tönkretett fegyvert azután nehéz megjavítani s az az erőszakos munka, mit a cső újból való megszilárdítása igényel, épen nincs a fegyver szilárdságának javára.

EGYESEK.

A fehér orrszarvú (*Rhinoceros simus*) már-már közel áll a kipusztuláshoz. Jelenleg csupán *Natálban* és *Zuluföldön* él ez az állatfaj mintegy húsz példányban. Vadászatok és fogásuk tilos 1250 franktól 2500 frankig terjedhető bírság terhe alatt (egy frank = kb. 90 fillér). Minthogy már jó ideje annak, hogy a kormány védelmébe vette a fehér orrszarvút s így nem üldözik őket, azi dök folyamán meglehetősen szelídekké lettek. Egy kormányzó tudósítása szerint annyira szelídek, hogy az embert bevarják 15—20 méterre is és csak kénytelen-kelletlen állnak odébb. A fehér orrszarvú a jelenleg élő orrszarvú fajok között a legnagyobb. Hosszúsága 4-4 méter, ebből majdnem egy harmadrész esik a fejre. Színe, épen úgy, mint a „fehér elefánt“-é, nem fehér, hanem világos kékesszürke vagy barna, de jóval világosabb, mint fajrokonaié.

Sajátságos operációt kellett kiállani a hamburgi állatkert egyik tigrisének. A tigris egyik körme a huzamos ideig tartó nemhasználás következtében annyira megnőtt, hogy a hegye behatolt a talpába és az egész talpát gyulladába hozta, amitől ez megdagadt. Minthogy a bajon nem lehetett másképp segíteni, elhatározták, hogy levágják a tigris körmét. A tigris lábát hurokkal a ketrecz rácszatához erősítették, úgy hogy a dagadt talp a ketreczen kívül került. Az állatkert igazgatója sajátkezűleg egy erős drótvágó ollóval levágta a tigris körmét s hegyét kihúzta a talpból. A műtét után nemsokára meggyógyult a tigris talpa.

Strucz-tojás és a tyúk. Egy angol strucztenyésztő beszél a következő esetet. — Egy öreg strucz (pampastrucz vagy rhea) huszonhárom tojást rakott le. A hím körülbelül egy hét múlva kezdett költeni s a költési idő alatt oly híven ült a tojásokon, hogy korbácesal kellett róluk lezavarni. Hat hét múlva a tojások egy részéből kibújtak a strucesírkék, de nyolcz tojás még megmaradt. Az öreg strucz semmiképen sem akart erre a nyolcz tojásra ülni, hanem esírkéivel esatangolt. A gazda erre fogta a tojásokat s kettőt beletett két nagy házityúk fészkebe, a tyúktojásokat pedig elszedte. Az egyik tyúk nem ismerte el magáénak a vele egyenlő nagyságú tojást, míg a másik szorgalmasan kotolt rajta. Mikor kibújt a tojásból a csupasz nyakú, hosszúlábú kis strucesírke, a tyúk halálraremülten elhagyta mostoha gyermekét. A kicsi strucesírkét azután az öreg strucz ismét magáénak fogadta.

Az állatok szaporaságáról. Egy levéltetű évente húsz-szor rak petéket, összesen mintegy 6000.000.000 petét rak le egy év alatt. Egy légy 20.000 kukacot képes a világra hozni, amelyek egy nap folyamán testük súlyának kétszázszorosát eszik meg s öt nap alatt fejlődnek ki. Egy a fenyőn élő fadarázs évente 100 petét rak. Ha ebből a száz petéből kiktelt darazsak ivadéka közül 10 évig egy se pusztulna el, a tizedik évben 200.000 billió pondró kelne ki a lerakott petékből. Ez a szám épen elég volna, hogy abban az esztendőben minden fenyőfa tönkremenjen. A halak szintén roppant mennyiségű petét produkálnak évente. Egy közép-nagyságú tókehal évente 10 millió petét rak, a kecsge 1.500.000-et, a ponty 167 ezret, a csuka 166 ezret, a harsca 69 ezret. Az emlősállatok között legszaporább a mezei egér. Kedvező körülmények között márcziustól késő őszig ötször ellik s minden ellésnél 6—10 fiatal hoz világra. A fiatalok hat hét alatt fejlődnek ki s a nyolczadik héten már szaporodnak. Egy pár mezei egér tehát évente, kedvező körülmények között, 20 ezer fiatalal szaporíthatná faját. Innen magyarázható, hogy a mezei egerek olykor oly roppant tömegekben lepik el a szántóföldeket, hogy az aratást komolyan veszélyeztetik.

IRODALOM.

HOGYAN TÁPLÁLKOZZUNK? cím alatt ép most jelent meg dr. *Lahmann* zseniális higienikusnak alapvető műve, meggyőzőleg mutatja ki a fehérje-elméleten alapuló mai visszas táplálkozás idegrontó, életet rövidítő s a munkaképességet csökkentő voltát. Ezzel szemben felállítja s megokolja a táplálkozó elméletet s gyakorlati útmutatást ad az egészséges vérvegyület s a betegség elkerülhetését biztosító helyes táplálkozásra. A művet *Ember János* és *Müller Antal* fordították magyarra. Kiadja *Ember János* (Budapest, VIII., Teleky-tér 23.), kinél a mű kapható, de bármely hazai könyvkereskedés útján is megrendelhető. A 10 nagy 8° ívre terjedő 4 képpel illusztrált mű ára 8 korona. Akik a könyv árát előre küldik, a művet bérmentve kapják.

Helyreigazítás. E beceses lap legutóbbi V. számában „Az ölyv táplálkozási viszonyairól“ szóló cikkben boldogult barátom *Cyrik Edének* imputált sorokban felhozott epizód velem történt meg s azokat a „Vadászlap“ illető számában is én tettem akkortájt közzé. Azon időben Fogarason voltam.

Teljes tisztelettel

Nagy-Sink, 1901. november 3-án

Craus Géza Aladár,
m. kir. erdőész.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. G. Tengelicz. Az ebnek emberre való idomítása veszedelmes vállalkozás s bizonyára sok kellemetlenséget okozna. Önnek végeredményében ez a könnyelmű sport. Mi nem értünk ehhez, mert a dresszurának ez a neve a sport keretén túlvág, azért nem is tájékoztathatjuk uraságodat az eljárásra nézve. — **N. J. Sopron.** Cikkét alkalmmilag közölni fogjuk. — **A hangyász-kritikus úrnak.** El vagyunk képedve az Ön hatalmas logikájától! Fogadja teljes elismerésünk magasztos méltánylásának legharsozóbb kifejezési mívoltát. — **Jár** azonban, hogy igen kedves leveléhez *sárga* ténstát méltóztatott használni; avagy talán a forrongó baráti érzelmek kiáradó *hangulatának* a sárgasága az, mely a betűkre ontá azt a kaján fényt?! Hát levélhulláskor elsárgul a kedély is az őszi verőfény bizonytalan hatása alatt?! . . . Oh, oh, Istenkém, csak „barátainktól“ őrizz meg bennünket, — ellenségeinkkel aztán magunk is elbánunk! — „**B-sógor**“-nak, **Szeged.** Az ékes arezmási képelet *T-i* cikkével együtt a jövő hó 1-i számban fog megjelenni. Addig is türelem, mert a türelem halász-erény!

Schwarz József m. kir. erdőőrnel Sólomoson (u. p. *Mária-Radna*) egy őzet és vaddisznót kitünően hajtó **kopó** 35 frtért eladó.

„A TERMÉSZET“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, II., Donáti-utca 7. dr. Lendl Adolf intézete.

Nyomatott Wesselényi Géza könyvnyomdájában Budapest, II., Zsigmond-utca 11—15.